

Talmanus 2018

Agenda 2030 och globala målen, en presentation för lärare och elever på FN-skolor.

Bild 1 – Introbild för Agenda 2030

Bild 2 – Agenda 2030 – En presentation av Svenska FN-förbundet

Vid FN:s toppmöte den 25 september 2015 antog världens stats- och regeringschefer Agenda 2030 i form av 17 globala mål. Världens länder har därmed lovat att arbeta för att nå dessa mål senast år 2030 och på så vis leda världen mot en mer hållbar och rättvis framtid.

Agenda 2030, med 17 mål och 169 delmål och medel, är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som någonsin antagits av världens länder. Begreppet hållbar utveckling innebär att utvecklingen ska vara både ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar. Agendans syfte är att utrota fattigdom och hunger, rädda vår planets ekosystem och hejda klimatförändringarna, samt säkerställa att alla människor på jorden kan leva dragliga, jämställda och trygga liv.

Agenda 2030 ersatte den 1 januari 2016 de åtta millenniemålen som främst inriktat sig på utvecklingsarbete i fattigare länder.

Bild 3 – Millenniemålen

Ett sätt att mäta utveckling, känner ni igen millenniemålen? Inför millennieskiftet fanns en vilja bland världens ledare att ta tag i de globala utvecklingsfrågorna. År 2000 tog Kofi Annan, FN:s dåvarande generalsekreterare, initiativ till millennietoppmötet, ett toppmöte med världens ledare i New York. Vid mötet deltog 147 stats- och regeringschefer från FN:s medlemsländer. Ett resultat av mötet blev att man enades om att det fanns ett kollektivt ansvar för en positiv utveckling i världen.

”Vi erkänner att vi har ett kollektivt ansvar för att principerna om människors värdighet, jämlikhet och jämställdhet upprätthålls på det globala planet. Vi som ledare är därför ansvariga inför alla människor i världen, särskilt de mest sårbara och utsatta.” (<http://www.millenniemaalen.nu/malen-2/sa-kom-malen-till/>)

Stats- och regeringschefernas kollektiva ansvar skrevs in i deklARATIONEN från toppmötet och därefter formulerades åtta mätbara mål, de så kallade millenniemålen. För vart och ett av målen fanns även ett antal delmål och indikatorer för att kunna mäta utvecklingen i världen.

De åtta millenniemålen skulle nås på femton år, alltså till 2015. De har varit bra verktyg för att mäta utvecklingen i världen. Stora framsteg har gjorts, som till exempel:

- Andelen extremt fattiga i utvecklingsländerna har minskat från 47 procent 1990 till 14 procent 2015 (gränsen för extrem fattigdom är sedan 2015 en person som lever på mindre än 1.9 amerikanska dollar om dagen. Innan var gränsen 1.25).
- Antalet barn i världen som inte går i grundskolan har nästan halverats mellan 2000 och 2015, från 100 miljoner till 57 miljoner barn.
- I Sydostasien var bara 74 flickor på 100 pojkar inskrivna i grundskolan 1990. 2015 var antalet 103 flickor på 100 pojkar.
- Antalet barn i världen som dör före sin 5-årsdag har mer än halverats, från 90 till 43 dödsfall per 1 000 levande födda barn mellan 1990 och 2015.
- Sedan 1990 har mödradödligheten i världen minskat med 45 procent. Den största minskningen har skett sedan 2000.

- Antalet nya fall av HIV-infektioner i världen minskade med omkring 40 procent mellan 2000 och 2013, från uppskattningsvis 3,5 miljoner fall till 2,1 miljoner.

Källa: *The Millennium Development Goals Report 2015, UN.*

De åtta millenniemålen riktade främst in sig på utvecklingsarbete i *fattigare* länder, men de ersattes av Agenda 2030 den 1 januari 2016, där alla världens länder är viktiga aktörer.

Bild 4 – Hur det gick för millenniemålen. Bildkälla: *UNDP, Blir världen bättre?*

Så vad ska man säga, blir världen bättre? Det beror såklart på vem man frågar. Vi måste hålla flera saker i huvudet samtidigt. Vi ser fantastiska resultat när vi tittar på siffrorna. Titta t. ex. på de röda pilarna, bakom dem finns förstås människor som inte känner av förbättringarna. Det samma gäller också för de 57 miljoner barn som inte börjar skolan, och de 700 miljoner människor som lever i extrem fattigdom. Millenniemålen gällde till 2015. De har varit bra verktyg för utvecklingen i världen. Stora framsteg har gjorts, som nämndes innan. Men även om framsteg gjordes med millenniemålen – så var det långt från tillräckligt. Millenniemålen var en start – men nu måste vi gå vidare. Och denna gång med högre ambitioner.

Bild 5 – No point going halfway

Filmtips (2.5 min): <https://www.youtube.com/watch?v=DdLqiTvFwJk>

Bild 6 – Globala mål för hållbar utveckling

Det här är de globala målen för hållbar utveckling. På engelska heter dem *The Sustainable Development Goals*, och ofta används förkortningen SDG.

På ett toppmöte i FN:s högkvarter i New York i september 2015 antogs Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Agenda 2030 är den nya utvecklingsagendan som består av 17 globala mål med sammanlagt 169 delmål och medel. Det är enormt ambitiösa mål. Kolla på mål ett. *Ingen* fattigdom. Ni minns att det idag är 14 % av världens befolkning som lever i extrem fattigdom. 2030 ska ingen. Ingen. Längre göra det.

De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

De globala målen talar om hållbar utveckling utifrån tre lika viktiga perspektiv: socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling.

De 17 globala målen för hållbar utveckling har nu ersatt millenniemålen. Denna förändring innebär:

- Inga mål har tagits bort (alla områden kvar och ambitionsnivån ökat).
- Större fokus på hållbar utveckling (hela sex av sjutton mål är direkt kopplade till hållbar utveckling och långt mer detaljerade än tidigare).
- Större fokus på ojämlikhet (för första gången finns ökad jämlikhet, inom och mellan länder, som ett uttalat mål på global nivå).
- Större fokus på *orsakerna* till fattigdom och brist på tillväxt (de nya målen innebär förutom en övergripande målbild över hur långt vi vill ha kommit om 15 år, också direkta mål som pekar hur vi ska komma dit).
- Fred, stabilitet, rättvisa och fungerande stater - är nya mål som finns med i mål 16. (Mål 16 försöker omfatta detta med en rad delmål som bland annat rör konfliktförebyggande åtgärder, starkare institutioner, mänskliga rättigheter, och arbete mot korruption och våld.)
- Utrota fattigdomen överallt i alla dess former – är ett mer ambitiöst mål, till skillnad från millenniemålen som hade det övergripande målet att halvera fattigdomen. (Målet i sig, det statistiken försöker fånga, är direkt avgörande för många av de övriga målen.)
- De globala målen är betydligt mer universella än millenniemålen var. (Millenniemålen fokuserade

främst på utvecklingen i så kallade ”utvecklingsländer”. De nya målen ska uppnås överallt. Det är ett gemensamt ansvar att alla länder ska nå alla målen. Och det kräver insatser i alla länder.)

Innehållet i Agenda 2030

I dokumentet för Agenda 2030 finns det:

Ingress med fem P. (People, Planet, Prosperity, Peace, Partnership)

(På svenska: Människorna, Planeten, Västståndet, Freden, Partnerskapet)

Deklaration med 53 punkter som bl.a. har underrubrikerna: *Vår vision, Våra gemensamma principer och åtaganden, Vår värld i dag, Den nya agendan, Medel för genomförande, uppföljning och översyn*, samt avslutningsvis *Ett upprop för handling för att förändra vår värld*. Allt skrivet i ”vi”-form.

17 mål för hållbar utveckling och under varje mål ett antal delmål, totalt 169 stycken.

Medel för genomförande och det globala partnerskapet.

Uppföljning och översyn.

Agenda 2030 är inte juridiskt bindande som en konvention om exempelvis en miljöfråga eller mänskliga rättigheter är när en regering har ratificerat konventionen i fråga. Men den är politiskt och moraliskt bindande.

En stor utmaning är huruvida människorna i ett land känner till att regeringen i fråga har ställt sig bakom Agenda 2030. Hur ska de annars kunna kräva av sin regering att den arbetar för att nå målen?

Bild 7 – Agenda 2030 utskrivet

Läs upp alla mål

De globala målen är integrerade och odelbara och ska balansera de tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och miljömässig. I Agenda 2030 slås fast att de 17 globala målen och 169 delmålen och medlen för hållbar utveckling är universella, integrerade och odelbara med hänsyn till olika nationella omständigheter, kapaciteter och utvecklingsnivå samt med respekt för nationell politik och prioriteringar. Vad betyder det att målen är integrerade och odelbara?

Det innebär att man inte kan välja ett eller ett fåtal mål som man vill jobba med, och strunta i de andra. Man kan inte rangordna dem. Alla mål är lika viktiga, och alla mål ska uppnås, av alla.

Men, om vi inte nådde millenniemålen, hur ska vi då nå globala målen? Det kommer krävas hårt arbete men det är inte omöjligt.

Agenda 2030 med de globala målen är den bredaste och mest ambitiösa utvecklingsagenda som världen sett, och förutsättningarna att nå målen ser annorlunda ut jämfört med millenniemålen

- De globala målen har tagits fram i en mycket öppen, bred och inkluderande process efter 2015. Miljontals människor från hela världen har under tre års tid bidragit till innehållet i den nya agendan via lokala konsultationer och omröstningar på nätet.
- De tre dimensionerna av hållbar utveckling, den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga, är alla integrerade i de globala målen.
- De globala målen är universella, dvs. de gäller alla länder, inklusive Sverige och andra rikare länder i nord. Samtliga länder ska arbeta för att nå alla mål. Ägandeskapet och ansvar för nationellt genomförande finns hos varje lands regering, men även i samverkan med andra aktörer.

På svenska har Agenda 2030 rubriken: *”Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling”*. UD har gjort översättningen till svenska.

På engelska har den rubriken: *"Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development"*.

Bild 8 – Hur går det för Sverige?

SDG Index Report 2017 släpptes i juli 2017, och det släpptes även en liknande rapport 2018 <http://www.sdgindex.org/>. I rapporten har de listat hur det går för olika grupper av länder, men även rankat enskilda länder för att visa hur de ligger till och vad de behöver fokusera på. Rapporten är tänkt som en guide för prioriteringar, och förtydligar vad ländernas regeringar behöver fokusera mer på. Rapporten är inte del av en officiell uppföljning av de globala målen, utan har sammanställts av *Sustainable Development Solutions Network, SDSN*. Det är ett nätverk av forskare och akademiker som leds av Jeffrey Sachs (världsberömd professor i ekonomi, ledare inom hållbar utveckling, senior FN-rådgivare, bästsäljande författare och kolumnist. Han har också rankats som en av världens mest inflytelserika ekonomer av flera olika tidningar). Även Johan Rockström (professor i miljövetenskap, författare, agronom och miljövetare) är en del av nätverket, bland många andra. De var involverade i framtagandet av agendan och de globala målen, och försöker nu stödja beslutsfattare när det kommer till prioriteringar genom att släppa sådana här rapporter.

Enligt denna rapport så var Sverige det enskilda land som låg bäst till år 2017, och 2018 var vi fortfarande i topp tillsammans med Danmark och Finland. Det innebär att vi är ett av de länder med bäst förutsättningar för att nå Agenda 2030 och de globala målen. Det innebär **inte** att vi inte har mycket att göra, eller att vi är bäst på allt vi gör. Sverige har mycket att göra under de kommande åren för att vi ska kunna nå de globala målen. På en skala från 1 till 100 så fick Sverige 85,6 år 2017, och 85 år 2018. Detta betyder att vi är 85,6 respektive 85 % på väg till att uppnå det bästa möjliga resultatet.

Bild 9 – SDG Index Sverige

Bilden visar hur det går och har gått för Sverige med de globala målen enligt SDSN:s index. De gröna och ljusgula målen på denna bild visar att Sverige visar bra resultat för dessa mål. De orangea och röda målen är mål som Sverige verkligen måste jobba extra med. Färgerna symboliserar att: de mål där alla delmål ligger helt i fas med planen för att bli uppnådda till år 2030 har fått färgen grön. De mål där de flesta delmålen är gröna, men några få inte är det, har fått färgen gul. De mål som har några delmål där vi har kommit ganska långt, men flera delmål där vi har väldigt mycket kvar att göra har fått färgen orange och de mål där alla delmål behöver mycket arbete för att uppnås har fått färgen röd.

Exempel på Sveriges utmaningar (de som är färgade med rött och orange):

- Klimat och utsläpp, i Sverige och relaterat till global konsumtion/produktion, minskad biologisk mångfald (12, 13, 14, 15).
- Löneskillnader kvinnor/män (5).
- Ingen hunger (2).
- God utbildning för alla (4).
- Vapenexport per capita (16).

Bild 10 – *Leave no one behind*

De globala målen för hållbar utveckling, liksom millenniemålen, är framtagna för att bidra till att människor ska få ett bättre liv och att världen ska bli mer rättvis och säkrare. Agenda 2030 är global och gäller alltså alla människor i hela världen. Alla ska hjälpas åt med genomförandet och alla ska få ta del av en bättre framtid. FN beskriver det som *"Leave no one behind"*. Ingen får komma på efterkälken. Världen är i dag väldigt tudelad, å ena sidan får väldigt många människor det bättre, å andra sidan har antalet konflikter, krig och nödsituationer ökat. Dagens barn och unga människor har rätt till ett drägligt liv.

Bilden visar barn i ett flyktingläger i M'poko Airport i Bangui, Centralafrikanska Republikens huvudstad. 2017 fanns det omkring 60 miljoner människor på flykt i världen, det högsta antalet sedan andra världskriget. 31 maj 2018 hade den siffran stigit till 68.5 miljoner. FN:s flyktingorgan UNHCR ansvarar för omkring 15 miljoner av dessa flyktingar. Siffrorna innebär att det är nästan **en person som flyr varannan sekund**, varje timme, varje dag, året om.

UNHCR:s rapport *Mid-Year Trends 2015* visar att för första gången sedan 1992 är nu antalet flyktingar i världen fler än 60 miljoner. År 2018 var de allra flesta, 85 %, på flykt inom sina egna länder. I juni 2015 hade 2,6 miljoner människor lämnat in en asylansökan, varav nästan en miljon människor hade tagit sig över Medelhavet för att söka asyl i Europa. Enligt UNHCR:s årsstatistik tvingades i genomsnitt 42 000 människor fly sina hem undan konflikter per dag 2014. Bland de mest drabbade länderna fanns Irak, Kongo-Kinshasa, Nigeria, Pakistan, Sydsudan, Syrien och Ukraina. Det var en fyrdubbling från omkring 11 000 människor per dag bara fyra år tidigare. Mål 16 i Agenda 2030 handlar om frihet från våld och hur man skapar fredliga samhällen.

Bild 11 – Nu börjar arbetet

Nu är vi inne i den viktigaste fasen av Agenda 2030: genomförandet. Hur ska vi se till att målen nås till 2030?

Citat av Ban Ki-moon, före detta generalsekreterare för FN:

” Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan stoppa klimatförändringarna.”

Håller ni med Ban Ki-moon om hans beskrivning av läget?

Bild 12 – Kontroversiella mål

Dessa mål om jämställdhet och om fredliga och inkluderande samhällen och rättvisa för alla har visat sig vara särskilt svåra för världens länder att komma överens om. Varför är just dessa mål kontroversiella tror ni?

Mål 5. Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt

Delmål 5.6 Säkerställa allmän tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och reproduktiva rättigheter

Det är inte alltid acceptabelt att prata om kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa i alla samhällen, en del anser att ämnet är tabu, vissa tycker det är orent, och ytterligare andra väljer bort det på grund av en kulturell och traditionell syn på kvinnor. Kvinnor har inte fullständiga rättigheter i alla samhällen, och just rätten till sin egen kropp är inte alltid en självklarhet.

Mål 16. Främja fredliga och inkluderande samhällen

Delmål 16.2 Eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn.

Precis som med mål 5 är detta ett kontroversiellt delmål. På många platser används barn som soldater eftersom de är lätta att forma, har bättre chanser att smyga in i fienders läger och kan inte ställa några krav på hur de behandlas. Att förbjuda all form av tortyr och våld mot barn innebär att de inte längre kan användas i konflikter, men det innebär också att de inte får finnas risker för dem i andra situationer där de som civila riskerar att komma i kontakt med dessa saker. Vi måste alltså gemensamt se till att inget barn utsätts för våld, och det innebär även i form av barnaga (fortfarande lagligt i många länder världen över, bland annat i västländer som USA, Storbritannien och Frankrike). Att ha ett delmål som innebär att västländerna måste genomföra stora förändringar inom den humanitära sektorn nationellt sett är ovanligt på FN-nivå, och det är dessutom väldigt kontroversiellt.

Bild 13 – Genomförandet i Sverige

Ansvaret för att nå målen vilar på varje lands regering. I Sverige är de främst involverade ministrarna: statsministern (som har övergripande ansvar), civilministern (som ansvarar för genomförandet av agendan i Sverige), och ministern för internationellt utvecklingssamarbete och klimat (som ansvarar för Sveriges utvecklingssamarbete med andra länder).

I Sverige kommer kommuner och landsting att få en viktig roll. Kommuner och regionala myndigheter är viktiga aktörer eftersom det är regionalt och lokalt som arbetet med de nya utvecklingsmålen måste ske i praktiken. Vill man läsa mer om detta kan man följa länken på sista sidan som går till Svenska FN-förbundets projekt Glokala Sverige (som är ett samarbete mellan Svenska FN-förbundet och Sveriges Kommuner och Landsting).

Bild 14 – Genomförandet i andra länder

Utdrag ur deklARATIONEN i Agenda 2030

2.Vi åtar oss att arbeta oförtröttligt för att genomföra denna agenda fullt ut senast 2030.
4. När vi inleder denna viktiga gemensamma resa utfäster vi oss att ingen kommer lämnas utanför. ... Och vi kommer att anstränga oss för att nå dem som är längst efter, först.
7. Vi förutser oss en värld utan fattigdom, hunger, sjukdom och brist, där allt liv kan blomstra. Vi föreställer oss en värld utan rädsla och våld.
8. Vi förutser oss en värld med universell respekt för mänskliga rättigheter och den mänskliga värdigheten, rättssäkerhet, rättvisa, jämlikhet och icke-diskriminering,
22. Varje enskilt land står inför specifika utmaningar i sin strävan efter hållbar utveckling. De mest utsatta länderna, i synnerhet afrikanska länder, de minst utvecklade länderna, kustlösa utvecklingsländer och små önationer under utveckling, förtjänar särskild uppmärksamhet, liksom länder i konfliktsituationer och länder som nyligen genomgått en konflikt. Det finns även betydande utmaningar inom många medelinkomstländer.

Medel för genomförande

63. Vi upprepar att varje land har huvudansvaret för sin egen ekonomiska och sociala utveckling och att den roll som spelas av nationell politik och nationella utvecklingsstrategier inte kan betonas nog. Vi kommer att respektera varje lands politiska handlingsutrymme och ledarskap att genomföra politik för fattigdomsutrotning och hållbar utveckling, samtidigt som tillämpliga internationella regler och åtaganden iakttas.

Sverige initierar högnivågrupp

I samband med toppmötet i september 2015 tog Sveriges dåvarande statsminister Stefan Löfven initiativ till en högnivågrupp med nio ledare från olika delar av världen som på olika sätt ska främja och påskynda arbetet med den nya agendan. Gruppen har inget satt slutdatum, utan förväntas jobba vidare med att uppmuntra alla att jobba med att nå målen för Agenda 2030.

(Förutom statsministern för Sverige deltog följande personer i gruppen: Brasiliens president Dilma Rousseff, Colombias president Juan Manuel Santos, Liberias president Ellen Johnson Sirleaf, Sydafrikas president Jacob Zuma, Tanzanias president Jakaya Kikwet, Tysklands förbundskansler Angela Merkel, Tunisien president Beji Caid Essebsi samt Östtimors premiärminister Rui Maria Araújo. OBS: En del länder kan ha skiftat ledare sen 2015, men det var dessa personer som ledde gruppen då den startades.)

Bild 15 – De goda nyheterna

Läs statistiken från sliden och betona hur viktigt det är att alla förstår att det sker många och stora positiva förändringar.

Bild 16 – De mindre goda nyheterna

Läs statistiken från sliden och betona att det ändå finns mycket kvar att jobba med, och att om vi ska nå målen måste alla hjälpa till, skolelever, lärare, tjänstemän, hemmaföräldrar, idrottare, ja alla!

Bild 17 och 18 – Stora utmaningar

Fler människor som lider av undernäring.

The objective is to be more effective, cohesive and accountable.

Båda slidesen visar de stora utmaningarna som vi har kvar att kämpa med, och nummer 18 visar även lite konkreta exempel på platser där vissa särskilda mål behöver mycket mer fokus. Det är viktigt att inse att Agenda 2030 inte bara handlar om regeringarnas agerande, utan även om alla individuella personer.

Bild 19 – Sveriges handlingsplan

I juni 2018 lanserade svenska regeringen en handlingsplan för åren 2018-2020 där framförallt sex tvärssektoriella fokusområden lyftes. Vill man veta mer kan man följa länken i länklistan.

Bild 20 – Jämlikhet och jämställdhet

Ett av de sex tvärssektoriella fokusområdena var jämlikhet och jämställdhet. Sammanfattning finns på sliden (läs punkterna) och mer finns i själva rapporten, se länklista.

Bild 21 – Trender

Det finns egentligen ingen bra data för att följa trenderna med mål 12, mål 14 visar på att det inte har varit några framsteg alls de senaste åren, och mål 15 är inte tillräckligt. Läs gärna det lilla som står på sliden.

Bild 22 – Uppföljning

Medlemsländerna: Ansvar för att verkställa Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling ligger framför allt på respektive land.

Den nationella uppföljningen står berörd regering för i samverkan med myndigheter.

Den regionala uppföljningen står FN:s regionala och ekonomiska kommissioner för, men även organisationer som EU (Europeiska Unionen) och AU (Afrikanska Unionen).

FN ansvarar även för den globala uppföljningen. Frågan är om det blir en uppföljning eller granskning. Det senare motsätter sig flera regeringar.

High-level Political Forum on Sustainable Development (HLPF) Vart fjärde år ska stats- och regeringschefer mötas i generalförsamlingen för att på högsta politiska nivå driva på förverkligandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Varje år träffas detta forum på ett möte som Ekonomiska och sociala rådet (ECOSOC) anordnar, då på en ”lägre” politisk nivå med kanske andra statsråd och representanter för departement och myndigheter.

Bild 23 – Ranking

Läs slide.

Om intresse finns: Diskutera varför ni tror att länder som Sverige ligger så bra till, och även varför länder som DR Kongo ligger så dåligt till.

Bild 24 – Måluppfyllelse

Fördjupning på hur länder ligger till på varje mål, Sverige ser ni längst ner.

Kan ni se vilket mål som Sverige har mest kvar att jobba med?

Om intresse finns, välj ett annat land och jämför med Sverige.

Bild 25 – Berätta för alla

<https://www.youtube.com/watch?v=7IRLWlnaIT8>

Kolla på filmen.

Bild 26 – Diskussionsfrågor för ”Berätta för alla”

1. De fattigaste i världen drabbas hårdast av klimatförändringar, konflikter och orättvisor, trots att de har bidragit minst till problemen. Varför tror ni att det är så?
2. Vi är den första generationen som kan utrota extrem fattigdom. Vilka andra positiva effekter kan det leda till?
3. Vi är den sista generationen som kan rädda vår planet. Vad kan vi göra för att få andra i vår omgivning att inse det och börja hjälpa till?
4. Vad kan din skola göra för att uppfylla målen?
5. Vad kan du göra lokalt för att hjälpa till att uppfylla målen?

Bild 27 – En bättre värld

Avslutningsbild.

Länkar

SDG Index 2017:

<http://www.sdgindex.org/assets/files/2017/2017-SDG-Index-and-Dashboards-Report--full.pdf> (OBS: Kapitel 2 (start s.9) innehåller statistiken)

SDG Index 2018:

<http://www.sdgindex.org/assets/files/2018/01%20SDGS%20GLOBAL%20EDITION%20WEB%20V9%20180718.pdf>

Endast statistiken:

<http://www.sdgindex.org/assets/files/2018/01%20SDGS%20GLOBAL%20EDITION%20WEB%20V9%20180718.pdf#page=22>

Rädda Barnens hemsida som bland annat innehåller en karta med vilka länder som har förbjudit barnaga.

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/skolmaterial/>

Glokala Sverige

<https://fn.se/vi-gor/utveckling-och-fattigdomsbekampning/agenda-2030/glokala-sverige/>

Centrala politiska åtgärder för åren 2018-2022

<https://www.regeringen.se/49e20a/contentassets/60a67ba0ec8a4f27b04cc4098fa6f9fa/handlingsplan-agenda-2030.pdf>